

ind, var, at Manden havde erklæret til Politiprotokollen, at han havde gjort sig skyldig i Overtrædelse af Straffelovens § 26 — saaledes stod der ganske i Almindelighed. Det er næsten utroligt, hvor Meget der gjøres i saa Henseende — det letter ganske vist Dommerens og Aktors og Defensørs Arbejde — for at tilvejebringe Forbryderens Tilstaaelse netop saaledes, at den passer med Straffelovens Ord, saaledes at man har det nemt med Domspræmisserne. Jeg forstaaer godt, at man gjør det, men det er forkert. Navnlig indenfor Bedrageritapittlet tror jeg, at man, naar man vilde undersøge Tingene nøjagtig, mulig vilde kunne faae, jeg kan gjerne sige Flertallet af Handlende og andre Mennesker tiltalte under visse Omstændigheder, naar man vilde lægge Alt ud paa den værste Maade og arrestere dem for de saakaldte mindre svigagtige Handlinger, ja for Smaabedragerier med. Thi der er saa meget Fedteri i Handel og Wandel af den Slags, og det er ikke nogen let Sag her at kaste den første Sten, men vil man presse paa, kan man fremtvinge ganske artige Ting paa den Maade. Jeg vil føie en Ting til, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) gav mig Anledning til ved netop at drage det Exempel frem, om at en Mand sagde, at han under Logikens tvingende Magt og under Indtrykket af Forhørsdommeren var gaaet med til at tilstaa Noget, han aldrig havde gjort og aldrig havde ment at tilstaa. Det forekommer mig, at der er ogsaa et Moment, der bør tages i Betragtning i denne Forbindelse. Jeg gider ikke gjøre noget Numer ud deraf, men man bør ogsaa tænke paa den Indflydelse, som man ad naturvidenskabelig Veie kan eftervise, at der gennem Hypnotismen, Magnetismen, og hvad nu alle disse Masker af „ismer“ hedde, — hvis offentlige Udøvelse jeg for Resten glæder mig over er bleven forbudt her i Landet, og som jeg ønsker indskrænket saa meget som muligt — kan udøves af det ene Menneske paa det andet. Naar man saa tænker paa „Logikens tvingende Magt“, hvor Spørgsmaalet er om Sigtelse for Meddelagtighed og Bedrageri, tror jeg, at der kan opstaa meget uhyggelige og besværlige Forhold, og at mange uberettigede Domme kunne blive fældede. Det bliver derfor et Hovedpunkt at skaffe Kontrol for Borgerne i kriminelle Sager, og jeg tror, at man uden at gaa til Nævninger eller Lægmands Deltagelse i Retspleien — hvis der ikke mere skulde være Stemmning derved — kunde skaffe sig en ordentlig Retspleie ved at skaffe Kontrol med den og ved Vedtagelsen af det lille Lovforslag, som før blev behandlet her, i en

antagelig Skikkelse. Jeg tror ikke, der naas meget gennem Retskrivere og Retsvidner. Retsvidner ere jo fra alle Sider erkjendte at være en oppiven Institution. Der stod forleden i et herværende Blad, som man ikke kan mistænke for at skrive af politiske Grunde — det var „Dagens Nyheder“ — en Artikel, undertegnet af en Mand, som kaldte sig „en gammel Sagsfører“, der indeholdt et Indlæg imod Retsvidnerne, som er bleven staaende uimodfagt, og som er Noget af det Vægtigste, jeg har læst i den Sag. Efter at have læst dette Indlæg af en Mand, der utvivlsomt er godt inde i Sagen, er jeg enig med dem, der anse Retsvidnerne for en dødsdømt Institution i den Skikkelse, den nu har. Jeg tror nu heller ikke, at der vindes Noget ved at faae Retskrivere, i alt Fald ikke til at hæve den almindelige Mistillid hos Folk til, at deres Ord blive førte til Protokols, saaledes som de have lagt dem, og heller ikke til at fjerne den Tro, at indenfor Embedsstanden dækker den Ene den Anden. Jeg vil sige, at Noget kan der let ligge deri, men jeg gider Ingen sigte, dertil er Spørgsmaalet for stort og Sigtelserne for smaa. Men hvis det var muligt at skabe — for at bruge et underligt Billede — en lignende Strid mellem Dommeren og hans Retskriver, som man er sikker paa at have i Politiken, naar man er To, tror jeg, at det var et glimrende Kontrolmiddel; men da det ikke vil være muligt at skabe en saadan evig standende Strid ved Ansættelse af Retskrivere, tror jeg, at enten maa man have flere Retskrivere, eller ogsaa vil man ingen Vegne naae dermed. Man vil ikke naae det, som man vil, netop at fjerne den Tro, at der dækkes over et og andet Ord, saaledes som det siges; og den Tanke har altid Lægfolk med simpel Opdragelse: Bore egne Ord blive ikke førte til Protokols, men de blive førte i et Sprog, der saavel i Danst som i Stilbygning er os uforstaaeligt. Jeg tror derfor, at skal man skabe en Kontrol med den kriminelle Retspleie, maa det ske enten derigennem, at man tillader Sigtede at tage en Defensor eller blot en ordentlig Mand med sig i Forhøret, som har at forholde sig roligt, men som, ibet han staaer udenfor Sagen, kan meddele og lade tilføie Retsprotokollen sin Opfattelse af Tingen til Veiledning; eller, vil man ikke gjøre det, maa man stride til Noget, som ikke er saa farligt, som man vil gjøre det til, nemlig at sige: Forhørerne ere offentlige. Det er ikke saa farligt, som man i Almindelighed bilder sig ind. Derved ville jo alle de ovennævnte Anter falde bort. Jeg venter mig nu ikke, at dette skal gaa igjennem i en nær Frem-